

Groundhog Day: een terugblik op de informatiehuishouding bij de overheid

Vandaag publiceert het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI) zijn onderzoeksrapport **Groundhog Day**. In het rapport blikt het ACOI terug op 35 jaar werken aan een betere digitale informatiehuishouding bij de overheid.

Aan de hand van een literatuuronderzoek en interviews met deskundigen worden zes terugkerende patronen gesignaleerd die een structurele verbetering van de digitale informatiehuishouding belemmeren. Het onderzoeksrapport is één van de bouwstenen voor het advies aan de bewindspersonen van BZK en OCW over de meerjarenplannen voor het verbeteren van de informatiehuishouding. Dat advies zal in de komende maanden verschijnen.

De zes terugkerende patronen die een structurele verbetering van de digitale informatiehuishouding bij de overheid belemmeren zijn:

1. Het belang van de informatiehuishouding wordt onderschat
2. Autonomie en belang eigen organisatie staan te veel voorop
3. Specialisten zijn niet in positie
4. Incidentgedreven in plaats van structurele aanpak
5. Onvoldoende sturing op de naleving van afspraken
6. Standaarden en generieke voorzieningen worden onderbenut

Belang digitale informatiehuishouding

Volgens de Archiefwet moet informatie die belangrijk is voor het functioneren van de overheid en de democratie, beschikbaar en bruikbaar zijn zo lang als nodig en

voor iedereen. Dat betekent dat de overheid haar informatie gecontroleerd moet bewaren én (na het verstrijken van een bewaartermijn) vernietigen. Dit is ook van groot belang om te kunnen voldoen aan de Wet open overheid, om de juiste informatie op het juiste moment openbaar te kunnen maken.

Het onderzoeksrapport beschrijft dat de overheid zich continu moet inspannen om de informatiehuishouding bij de tijd te houden. Zij moet omgaan met drie ontwikkelingen:

- Technologisch: de digitalisering leidde tot een exponentiële toename van informatie en een grote verscheidenheid aan verschijningsvormen.
- Bestuurlijk: de overheid is een complexe informatieketen geworden.
- Maatschappelijk: burgers verwachten dat de overheid informatie snel kan leveren en hebben steeds hogere verwachtingen van de (digitale) dienstverlening.

Hoe staat het er nu voor?

In het laatste hoofdstuk gaat het rapport in op de huidige stand van de informatiehuishouding bij de overheid. Ondanks dat verbeteringen zijn ingezet, is de digitale informatiehuishouding nog lang niet op orde. Dit hoofdstuk is gebaseerd op rapportages ([preadviezen](#)) die ACOI heeft ontvangen van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW).

Advies over de meerjarenplannen

Dit onderzoeksrapport is een interpretatie en duiding van de ontwikkelingen van de afgelopen 35 jaar en bevat nog geen adviezen. Het ACOI zal de bevindingen gebruiken voor het advies over de meerjarenplannen voor het verbeteren van de informatiehuishouding. Dat advies zal in de komende maanden verschijnen.

[Het meerjarenplan van de rijksoverheid](#) is op 11 december 2023 naar de Eerste en Tweede Kamer verzonden, en is de opvolger van het bestaande meerjarenplan Open op Orde. Voor de decentrale overheden hebben de koepelorganisaties van gemeenten, provincies en waterschappen eigen meerjarenplannen opgesteld, die ook naar de Eerste en Tweede Kamer zijn verzonden.

Download hier het onderzoeksrapport

 Groundhog Day (PDF, 1 MB)

Terugkerende patronen bij 35 jaar werken aan een betere digitale informatiehuishouding bij de overheid.

Nieuws